

महाराष्ट्र विधानसभा

पहिले अधिवेशन, २०२२

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

गुरुवार, दिनांक ०३ मार्च, २०२२ / फाल्गुन १२, १९४३ (शके)

(१) गृह मंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) महसूल मंत्री		
(३) पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास,
क्रीडा व युवक कल्याण मंत्री		
(४) कृषि, माजी सैनिकांचे कल्याण मंत्री		
(५) रोजगार हमी, फलोत्पादन मंत्री		
(६) वस्त्रोद्योग, मत्स्यव्यवसाय, बंदरे मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ३१

परभणी जिल्ह्यातील गंगाखेड मतदार संघात ग्रामीण व शहरी भागात
मोठ्या प्रमाणात होत असलेले अवैध गैरकारभार

(१) * ३९४५९ श्री.रत्नाकर गुट्टे (गंगाखेड) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील
गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) परभणी जिल्ह्यात ग्रामीण व शहरी भागात मोठ्या प्रमाणात वाळू उपसा,
जुगार, मटका, अनाधिकृत व्यवसाय सुरु असून स्थानिक पोलीस प्रशासन
गुन्हेगारांना संरक्षण देत असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान
निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू अवैध गैरकारभार बंद करण्याबाबत पोलीस अधिक्षक व
गृह मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांना स्थानिक लोकप्रतिनिधी (गंगाखेड) यांनी निवेदन
देऊन वारंवार मागणी केली, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, याप्रकरणी अवैध गैरकारभार बंद करण्यासंदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) हे खरे नाही.

(२) अवैध गैरकारभार बंद करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींकडून निवेदने प्राप्त झालेली आहेत.

(३) परभणी जिल्हा पोलीसांकडून सन २०२१ मध्ये अवैध वाळू उपसा करणाऱ्यांवर २३८ केसेस करून ३३९ आरोपींना व सन २०२२ मध्ये ५५ केसेस करण्यात येऊन एकूण ४१ आरोपींना अटक करण्यात आली आहे.

तसेच सन २०२१ मध्ये जुगार / मटका खेळणाऱ्या गुन्हेगारांवर ५०२ केसेस करून एकूण १३५२ आरोपींना व सन २०२२ मध्ये ५५ केसेस करून एकूण १६२ आरोपींना अटक करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वसमत (जि.हिंगोली) येथे हळदी पिकांवर पडलेल्या करपा रोग नियंत्रित करण्यासाठी कृषी अधिकाऱ्यांनी कार्यवाही न केल्याबाबत

(२) * ३९९४४ श्री.चंद्रकांत ऊर्फ राजुभैय्या रमाकांत नवघरे (वसमत) :

सन्माननीय फलोत्पादन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वसमत (जि.हिंगोली) येथे गेल्या काही वर्षांपासून हळदीच्या लागवडीत वाढ झाल्याने हळदीचे मोठ्या प्रमाणात उत्पादन झाले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, पाऊस थांबल्याने हळदीची वाढ होताना अचानक माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान हळदीवर करपा नावाच्या रोगाचा प्रादुर्भाव वाढल्याने शेतकऱ्यांनी बुरशी व किटकनाशके फवारूनही शेतकऱ्यांचा हजारो रुपयाचा खर्च वाया गेल्याचे दिनांक ८ डिसेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी हळद उत्पादक शेतकऱ्यांना शेती पिके सुरक्षित व संवर्धित राहण्यासाठी व पिकांवरील रोग नियंत्रित करण्यासाठी कृषी विभागातील अधिकाऱ्यांकडून शेतकऱ्यांना सल्ला व मार्गदर्शन करण्यात आले नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार हळदी उत्पादक शेतकऱ्यांना आर्थिक मदत करण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

श्री. संदीपानराव भुमरे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) नाही.

कृषी विद्यापीठाच्या मार्गदर्शनानुसार करपा रोगाचे नियंत्रण करण्यात आले असून हळदीची काढणी अद्याप सुरु झालेली नाही. परंतु, उत्पादनात १० ते २० टक्के घट येण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे हजारो रुपये खर्च वाया गेला म्हणणे संयुक्तिक नाही.

(३) हे खरे नाही.

कृषी विद्यापीठ/कृषी विज्ञान केंद्र यांच्या मार्गदर्शनानुसार नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्पांतर्गत ४१ शेतीशाळामध्ये व क्षेत्रीय अधिकारी/कर्मचारी यांच्यामार्फत हळद पिक लागवड तंत्रज्ञानबाबत वेळोवेळी मार्गदर्शन करण्यात आले आहे. तसेच माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये राज्यस्तरीय हळद परिषदमध्ये याबाबत विषय तजामार्फत मार्गदर्शन करण्यात आले आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अक्कलकोट व दक्षिण सोलापूर (जि.सोलापूर) तालुक्यातून जाणाऱ्या राष्ट्रीय महामार्गाच्या भूसंपादन प्रक्रियेत अनियमितता झाल्याबाबत

(३) * ३९९४७ श्री.सचिन कल्याणशेठ्ठी (अक्कलकोट) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अक्कलकोट व दक्षिण सोलापूर (जि.सोलापूर) तालुक्यातून जाणाऱ्या राष्ट्रीय महामार्गाच्या भूसंपादन प्रक्रियेत अनियमितता झाल्याने उप जिल्हाधिकारी तथा प्रांत अधिकाऱ्यांना शासनाने माहे जून, २०२१ ते मे, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निलंबित केले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू अधिकाऱ्यांच्या निलंबनाचा चौकशी अहवाल अद्यापपर्यंत प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त चौकशी अहवाल प्रलंबित असताना तसेच या निलंबित अधिकाऱ्यांवर कारवाई होणे आवश्यक असताना त्या अधिकाऱ्यांची पुन्हा शासनाने नेमणूक केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याप्रकरणी दोषी अधिकाऱ्यांवर तसेच निलंबित अधिकाऱ्यांचा चौकशी अहवाल अप्राप्त असताना त्यांची नेमणूक करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१), (२), (३) व (४) सोलापूर- गुलबर्गा या राष्ट्रीय महामार्गाच्या रस्त्याच्या भूसंपादनामध्ये अनियमितता झाल्याबाबत मा.लोकप्रतिनिधी यांच्याकडून उपविभागीय अधिकारी क्र.२, सोलापूर, जि. सोलापूर यांच्याविरुद्ध प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने त्यांना शासन आदेश दिनांक १०/०६/२०२१ अन्वये शासन सेवेतून निलंबित करण्यात आले.

उपरोक्त तक्रारीच्या अनुषंगाने विभागीय आयुक्त पुणे यांच्याकडून प्राप्त अहवालाच्या अनुषंगाने तत्कालीन उपविभागीय अधिकारी क्र.२, सोलापूर, जि. सोलापूर यांच्याविरुद्ध म.ना.से (शिस्त व अपिल) नियम १९७९, च्या नियम ८ अन्वये शासन जापन दिनांक १०/१२/२०२१ अन्वये विभागीय चौकशीची कार्यवाही सुरु करण्यात आली आहे.

सामान्य प्रशासन विभाग शासन निर्णय दिनांक ०९/०७/२०१९ मधील तरतुदी विचारात घेऊन तत्कालीन उपविभागीय अधिकारी क्र.२, सोलापूर, जि. सोलापूर यांना त्यांच्याविरुद्धच्या विभागीय चौकशीच्या निर्णयाच्या अधिन राहून शासन आदेश दिनांक १५/१२/२०२१ अन्वये सेवेत पुनःस्थापित करून त्यांना संवर्गातील रिक्त पदावर पदस्थापना देण्यात आलेली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

कांबा (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथे ग्रामपंचायती नजीक पठारपाड्यातील आदिवासी नागरीकांची दगडखाणीने शेतजमीन नापीक होत असल्याबाबत

(४) * ३७९३१ डॉ.भारती लव्हेकर (वसोवा) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कांबा (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथे ग्रामपंचायतीजवळ दगडखाणीत केल्या जाणाऱ्या ब्लॉस्टिंगमुळे पठारपाड्यातील आदिवासींच्या घरांच्या भिंतींना तडे जाऊन कोसळण्याची भिती असल्याने नागरिकांना कडाक्याच्या थंडीत लहान मुलांसह अंगणात झोपावे लागल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर खाणीमधील धुळीमुळे पाड्यातील शेतजमिनी नापीक होत असल्याने दगडखाणीविरोधात कारवाई करण्याची मागणी ग्रामस्थांनी पत्राद्वारे मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांना विनंती करूनही कोणतीच कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार दगडखाणीविरुद्ध कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) अशा प्रकारचे पत्र प्राप्त झालेले नाही.

नागोठणे (जि.रायगड) आझाद मोहल्ला येथे बेकायदा गोवंश मांसासह पाच आरोपींना अटक केल्याबाबत

(५) * ३८५२२ श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा), श्री.योगेश सागर (चारकोप), श्री.सुरेश (राजूमामा) भोळे (जळगाव शहर), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागोठणे (जि.रायगड) आझाद मोहल्ला येथे पोलिसांनी ९५० किलो बेकायदा गोवंश मांसासह पाच आरोपींना दिनांक १६ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास अटक केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त शहरात ९५० किलो गोवंश मांस, एक पिकअप जिप, टाटा इंटा कंपनीचा छोटा टॅपो, तीन जीवंत गायी, इलेक्ट्रॉनिक वजनकाटा, स्टीलची सुरी असा ६ लाख ५८ हजार ७३० रुपयांचा माल हस्तगत करण्यात आला, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, त्यानुषंगाने जिल्ह्यात अन्यत्र किती ठिकाणी छापे टाकून किती जणांना अटक करण्यात आली व किती गार्यींची सुटका करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय. नागोठणे पोलीस ठाणे, ता.रोहा, जि.रायगड येथे सदर घटनेबाबत पाच आरोपींविरुद्ध दिनांक १६/१/२०२२ रोजी गु.र.क्र.८/२०२२ दाखल करण्यात आला असून त्यांना अटक करण्यात आली आहे.

(२) होय.

(३) या अनुषंगाने दिनांक ४/२/२०२२ रोजी नेरळ पोलीस स्टेशन येथे २ आरोपींना अटक व ३ गार्यींची सुटका करण्यात आली असून गु.र.क्र. २७/२०२० अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. मागील सहा महिन्यांत आजमितीपर्यंत जिल्ह्यात वेगवेगळ्या ठिकाणी एकूण १६ छापे टाकून २४ आरोपींना अटक करण्यात आली असून २४ गार्यींची सुटका करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात खनिकर्म विभागाकडून खजानासाठी
रॉयल्टीचा वापर करण्याबाबत**

(६) * ३८५७९ श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात खनिकर्म विभागाकडून परवानगी घेऊन मुरुम, गट्टी, प्रेशर इत्यादीसाठी मोठमोठ्या खाणी फोडल्या जातात व त्यासाठी देण्यात येणारी रॉयल्टी (महसूल) त्याच ठिकाणी विकास कामासाठी वापरणे आवश्यक असताना बऱ्याच भागात त्याचा वापर केला जात नसल्याचे वारंवार निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त खाणी फोडताना वाहतूकीस होणाऱ्या जड वाहनांमुळे त्या भागातील रस्त्यांची अत्यंत दुरावस्था होऊनही रॉयल्टी वापरली जात नाही, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१), (२), (३) व (४) महाराष्ट्र गौण खनिज उत्खनन (विकास व विनियमन) नियम, २०१३ मधील तरतुदीनुसार मुरुम, गिट्टी इत्यादी गौण खनिजावर शासन अधिसूचीत करील असे स्वामित्वधन आकारण्यात येते. गौण खनिजावर आकारण्यात येणारी ही स्वामित्वधनाची रक्कम ज्या ठिकाणावरून गौण खनिजाचे उत्खनन केले आहे त्याच ठिकाणी विकास कामासाठी वापरण्याबाबतची तरतुद महाराष्ट्र गौण खनिज उत्खनन (विकास व विनियमन) नियम, २०१३ मध्ये नाही.

तथापि, स्वामित्वधनावर १०% रक्कम आकारून ती जिल्हा खनिज प्रतिष्ठाण मध्ये वर्ग केली जाते. ही रक्कम संबंधित विकास कामावर वापरण्याचे नियोजन जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीमार्फत केले जाते.

**बार्शी (जि.सोलापूर) येथे एका युवकाने सामान्य रहिवाशी
जनतेची फसवणूक केल्याबाबत**

(७) * ३८४९३ श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), डॉ.बालाजी किणीकर (अंबरनाथ), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्री.समाधान अवताडे (पंढरपूर), श्री.राजेंद्र राऊत (बार्शी), श्री.राजु (बाबा) जयवंतराव आवळे (हातकणंगले) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बार्शी (जि.सोलापूर) येथे एका युवकाने तीन वित्तीय संस्था स्थापन करून राजकीय, सामाजिक, व्यापारी उद्योजक, अधिकारी, पत्रकार आदि सामान्य लोकांकडून शेअर बाजारातील गुंतवणुकीवर तिपटीने परताव्याचे आमिष दाखवून फसवणूक करून कोट्यावधी रुपयांची माया जमवून कुटुंबियांसमवेत फरार झाल्याचा प्रकार दिनांक १७ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आला, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त शहरातील फसविणाऱ्या त्या युवकांविरुद्ध दररोज फसवणूकीच्या तक्रारीची नोंद करण्यात येत असून आतापर्यंत ७८ जणांनी बार्शी पोलीसांकडे तक्रार दाखल केली, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणाची पोलीसांनी चौकशी केली आहे काय, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत, त्यानुसार युवकाने किती लोकांची फसवणूक करून एकूण किती निधी जमा केल्याची माहिती तपासात निदर्शनास आली आहे,
- (४) असल्यास, त्यानुसार पोलीसांनी आरोपीस अटक करून कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) आरोपी विशाल अंबादास फटे याने तीन वित्तीय संस्था स्थापन करून गुंतवणूकदारांना जादा रकमेच्या परताव्याचे आमिष दाखवून गुंतवणूकदारांनी गुंतवणूक केलेल्या रकमेचा अपहार केल्याचे निष्पन्न झाले आहे.

(२) आरोपी विशाल अंबादास फटे याच्या विरुद्ध पोलीसांकडे एकूण १३८ गुंतवणूकदारांनी फसवणूक झाल्याची तक्रार केली आहे.

(३) व (४) सदर प्रकरणी बार्शी शहर पोलीस ठाणे येथे गु.र.नं.२७/२०२२ भा.दं.वि. कलम ४०९, ४१७, ४२०, ३४, सहकलम एम.पी.आय.डी.१९९९ चे कलम ३ अन्वये दिनांक १४.०१.२०२२ रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. सदर वित्तीय संस्थेमध्ये एकूण १३८ गुंतवणूकदारांनी गुंतवणूक केलेल्या रु.३१,१२,३६,५२०/- इतक्या रकमेचा अपहार केल्याचे निष्पन्न झाले आहे.

सदर गुन्ह्यातील ०३ आरोपींना अटक करण्यात आली आहे. सध्या तीनही आरोपी न्यायालयीन कोठडीत आहेत. आरोपी कडून रु.४४,१७,६९०/- किमतीचे साहित्य, सोन्याचे दागिने व रोख रक्कम तसेच संबंधित कागदपत्र जप्त करण्यात आली आहेत. एम.पी.आय.डी.,१९९९ या अधिनियमांतर्गत कारवाईच्या अनुषंगाने आरोपींच्या मालमत्तांची माहिती प्राप्त करून घेण्याबाबतची कार्यवाही करण्यात येत असून अधिकचा तपास सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शेतकरी पीक विम्यापासून वंचित असल्याबाबत

(८) * ३७६५८ श्री.देवेन्द्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्री.संजय पोतनीस (कलिना), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (तुळजापूर), श्री.बबनराव शिंदे (माढा), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्री.रत्नाकर गुट्टे (गंगाखेड), डॉ.तानाजी सावंत (परांडा), श्री.मंगेश चव्हाण (चाळीसगाव), श्री.बळवंत वानखडे (दर्यापूर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.राजेश पवार (नायगांव), श्रीमती श्वेता महाले (चिखली), डॉ.अशोक उईके (राळेगाव), श्री.संतोष दानवे (भोकरदन), श्री.रोहित पवार (कर्जत जामखेड), श्री.अनिल बाबर (खानापूर), श्री.प्रकाश भारसाकळे (अकोट), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.चिमणराव पाटील (एरंडोल), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्री.धिरज देशमुख (लातूर ग्रामीण), श्री.चंद्रकांत (भाऊ) निंबाजी पाटील (मुक्ताईनगर), श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.राहूल कुल (दोंड), श्री.राम सातपुते (माळशिरस) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सर्वत्र खरीप हंगामातील पिकापोटी शेतकऱ्यांनी विविध पिकांचा विमा उतरविला असतानाही नैसर्गिक आपत्तीमुळे झालेल्या नुकसानीबाबत ७० टक्के शेतकऱ्यांना पीक विम्याचे पैसे अद्यापही मिळाले नसल्याचे माहे जानेवारी २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना खरीप हंगामातील निश्चित केलेली नुकसान भरपाईची रक्कम दिनांक २० डिसेंबर, २०२१ पूर्वी देण्याचे आदेश कृषी खात्याने विमा कंपन्यांना दिले असतानाही केवळ ३० टक्के शेतकऱ्यांनाच पिक विम्याची रक्कम प्राप्त होणे, तसेच विम्याचे पैसे न मिळाल्यामुळे पुढील रब्बी हंगामाच्या पेरणीवरही परिणाम होणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी विमा कंपनीकडून शेतकऱ्यांना मंजूर पिक विमा रकमेच्या वितरणामध्ये देखील गैरव्यवहार आढळून आले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, युनिक फाउंडेशन या संस्थेमार्फत पिक विमा योजनेसंदर्भात

तयार करण्यात आलेल्या अहवालात ६६ टक्के शेतकऱ्यांना पिक विम्याचा लाभ मिळत नसल्याचे वास्तव समोर आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त विमा कंपन्यांची कार्यालये बंद असणे, कंपनीने दिलेली लिंक चालत नसणे, कंपनी प्रतिनिधींचे फोन लागत नसणे व कृषी विभागाच्या कार्यालयात अधिकारी दाद देत नसणे या अडचणींमधून शेतकऱ्यांची सुटका करण्यासाठी शासनाने विमा कंपन्यांविरुद्ध तसेच कृषी विभागाच्या अधिकाऱ्यांविरुद्ध कणखर भूमिका घेण्याची गरज आहे, हे ही खरे आहे काय,

(६) असल्यास, याप्रकरणी पिक विमा खालील क्षेत्र वाढविण्यासंदर्भात तसेच विमा कंपन्यांवर नियंत्रण ठेवून शेतकऱ्यांचे दावे तातडीने निकाली काढण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहे,

(७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे : (१) हे खरे नाही.

प्रधानमंत्री पिक विमा योजना खरीप हंगाम २०२१ मध्ये दिनांक १४.०२.२०२२ अखेर योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार स्थानिक नैसर्गिक आपत्ती या बाबी अंतर्गत राज्यात ४२.२९ लाख शेतकऱ्यांच्या पूर्वसूचना प्राप्त झाल्या, त्यापैकी ३८.३० लाख पात्र शेतकरी अर्जदारांना नुकसान भरपाई रक्कम रु.२३६१.८४ कोटी निश्चित करण्यात आली असून ३५.३० लाख शेतकरी अर्जदारांना रक्कम रु.२१८८.०८ कोटी वाटप करण्यात आले आहेत. उर्वरित नुकसान भरपाई वाटपाची कार्यवाही सुरु आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) द युनिक फाउंडेशन या संस्थेच्या द्वारे पंतप्रधान पीक विमा योजना महाराष्ट्र: एक मुल्यमापन या अहवालामध्ये ६६ टक्के शेतकरी पिक विमा योजनेच्या लाभापासून वंचित राहिले आहेत, असे नमूद केले आहे. तथापि, वस्तुस्थितीनुसार राज्यातील योजनेत सहभागी झालेल्या शेतकऱ्यांपैकी ४३ टक्के शेतकऱ्यांना पिक विमा योजनेचा लाभ मिळालेला आहे.

(५) प्रधानमंत्री पिक विमा योजनेअंतर्गत शेतकरी, लोकप्रतिनिधी यांचे मार्फत सातत्याने नुकसान भरपाई न मिळणे/कमी मिळणे, विमा कंपनी कडून प्रतिसाद न मिळणे, विमा कंपनी कडून पिक पंचनामे वेळेत न होणे, बँकांमार्फत

शेतकऱ्यांचे अर्ज न स्विकारणे, विमा कंपनीस माहिती सादर करतांना बँकांमार्फत त्रुटी राहणे / विलंब होणे, विमा कंपनी मार्फत रक्कम प्राप्त झाल्यानंतरही बँकांमार्फत लाभार्थ्यांना विहित कालावधीत अदा न करणे इ. प्रकारच्या तक्रारी प्राप्त होत असतात. कृषि विभागास प्राप्त झालेल्या तक्रारींवर तातडीने कार्यवाही होणेचे दृष्टीने पाठपुरावा करण्यात येत आहे.

(६) केंद्र शासनाचे मार्गदर्शक सुचनेनुसार खरीप हंगाम २०१७ पासून योजनेअंतर्गत शेतकरी सहभाग राष्ट्रीय पिक विमा पोर्टलद्वारे ऑनलाईन पध्दतीने सहभाग करण्यात येत आहे. तसेच योजनेत सहभागी होण्यासाठी प्रचार/प्रसिध्दी व बैठकांचे आयोजन करण्यात येते. शेतकरी स्वतः, आपले सरकार सेवा केंद्र अथवा बँकेमार्फत अर्ज करू शकतात. तसेच, अंमलबजावणीमध्ये अडचणी येऊ नयेत व प्राप्त तक्रारींचे त्वरीत निराकरण होण्यासाठी तालुका, जिल्हा, विभागीय आयुक्त तसेच राज्यस्तरावर समितीची स्थापना करण्यात आलेली आहे.

(७) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात जागा आणि सदनिकांसह खरेदी-विक्री व्यवहाराचे दुय्यम
निबंधकांनी मर्जीनुसार मालमत्तांचे मुल्यांकन केल्याबाबत**

(९) * ३७८०३ श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्री.सुनील राणे (बोरीवली), श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.मिहीर कोटेचा (मुलुंड), डॉ.बालाजी किणीकर (अंबरनाथ), श्री.संजय सावकारे (भुसावळ), श्री.संभाजी पाटील-निलंगेकर (निलंगा), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.कुमार आयलानी (उल्हासनगर), श्रीमती मंदा म्हात्रे (बेलापूर), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.लक्ष्मण जगताप (चिंचवड), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्री.सुनिल कांबळे (पुणे कॅन्टोन्मेंट), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अनेक कोट्यावधीच्या जागा, सदनिकांसह विविध प्रकारचे खरेदी-विक्री व्यवहार दस्त करताना आकारल्या जाणाऱ्या मुद्रांक शुल्कासाठी

अधिकार नसतानाही काही दुय्यम निबंधकांनी मर्जीनुसार मालमत्तांचे मूल्यांकन केल्याचा प्रकार दिनांक ११ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यामुळे राज्याच्या महसुलाला किमान १००० कोटी रुपयाचा फटका बसल्याने अशा व्यवहारात बुडालेले मुद्रांक शुल्क वसूल करण्याचे आदेश नोंदणी व मुद्रांक शुल्क विभागाने दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अधिकार नसतानाही ज्या काही दुय्यम निबंधकांनी मर्जीनुसार मालमत्तांचे मूल्यांकन केले त्यांच्यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१), (२) व (३) हे खरे नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जळगांव जिल्ह्यातील नानाजी देशमुख कृषि संजिवनी प्रकल्प या
योजनेअंतर्गत अनुदान प्रलंबित असल्याबाबत**

(१०) * ३९३६३ श्री.चंद्रकांत (भाऊ) निंबाजी पाटील (मुक्ताईनगर), श्री.शिरीष चौधरी (रावेर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात जागतिक बँकेच्या अर्थसहाय्याने राबविण्यात येत असलेल्या नानाजी देशमुख कृषि संजिवनी प्रकल्प (पोकरा) या योजनेअंतर्गत शेतकरी गटांना दिलेल्या लाभाच्या (पाईप खरेदी, ठिबक तुषार सिंचन संच खरेदी, फळबाग लागवड, शेडनेट / पॉलिहाऊस उभारणीत मधुमक्षिका पालन, शेततळे इ.) अनुदाने मागील ४ ते ५ महिन्यांपासून प्रलंबित असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच जळगांव जिल्ह्यातील ६४३० शेतकऱ्यांचे सुमारे ४४.६८ कोटी अनुदान प्रलंबित असल्याचे दिनांक १७ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, यासंदर्भात अनुदान प्राप्त होण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे : (१) व (२) होय.

(३) व (४) नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्पांतर्गत जळगाव जिल्ह्यातील प्रकल्प गावांमधून वैयक्तिक लाभाच्या बाबींसाठी शेतकऱ्यांचे ९२,२५१ अर्ज प्राप्त झाले होते, त्यापैकी ७५,२०४ अर्जांना पुर्वसंमती देण्यात आली होती. त्यापैकी ३१,८६९ अर्जांसाठी रु.१८५.७६ कोटी निधी उपलब्ध करून देण्यात आला होता. उर्वरित ८,८३५ अर्जांसाठी रु.६३.१२ कोटी प्रलंबित अनुदान प्रकल्पासाठी पुरवणी मागणीद्वारे अतिरिक्त तरतूद मंजूर झाल्यानंतर उपलब्ध करून देण्यात आले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

इचलकरंजी (जि.कोल्हापूर) व विटा (जि.सांगली) येथील २७ अश्वशक्तीची (एचपी) वीजदर सवलत बंद केल्याबाबत

(११) * ३७९६२ श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.अनिल बाबर (खानापूर) :

सन्माननीय वस्त्रोद्योग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील २७ अश्वशक्तीपेक्षा जास्त जोडभार असलेल्या वस्त्रोद्योग उद्योगांची वीजदर सवलत बंद करण्यात आल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच इचलकरंजी (जि.कोल्हापूर) व विटा (जि.सांगली) येथील २७ अश्वशक्ती (एचपी) वरील वीज जोडणी असणा-या यंत्रमागधारकांच्या वीज सवलतीसाठी ऑनलाईन नोंदणी नसलेल्या यंत्रमागधारकांना दुप्पट वीजबिल आल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, त्यामुळे राज्यातील सुमारे १० हजार यंत्रमागधारकांना या निर्णयाचा फटका बसला असून ऑनलाईन व ऑफलाईनची अट रद्द करून २७ अश्वशक्ती (एचपी) वरील सर्व कारखानदारांना सवलतीच्या दरात वीज द्यावी अशी मागणी राज्यातील यंत्रमागधारक संघटनांच्या प्रतिनिधींनी दिनांक १४ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास वस्त्रोद्योग मंत्री, महाराष्ट्र राज्य

यांच्याकडे केली, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त मागणीसंदर्भात शासनाने कोणता निर्णय घेतला आहे काय व त्यानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अस्लम शेख : (१), (२), (३) व (४) महाराष्ट्र राज्याचे वस्त्रोद्योग धोरण २०१८-२३ अन्वये वस्त्रोद्योग घटकांना वीज सवलत शासनाने शासन निर्णय दिनांक २१/१२/२०१८ अन्वये पासून लागू केलेली आहे. सदर वीज सवलत लागू होणेसाठी सर्व वस्त्रोद्योग घटकांना शासनाकडे नोंदणी करणे आवश्यक आहे. त्यामुळे सदर नोंदणी करण्याकरीता २७ अश्वशक्ती वरील यंत्रमाग धारकांना वेळोवेळी मुदत देण्यात आली होती. मागील ३ वर्षांपासून वारंवार मुदतवाढ देऊन देखील या घटकांतील फार थोड्या उद्योगांनी शासनाकडे नोंदणी केली होती. शासन निर्णय दिनांक २२/१०/२०२१ नुसार जे प्रकल्प विहित मुदतीत शासनाकडे प्रस्ताव सादर करणार नाहीत त्या प्रकल्पांची वीज सवलत बंद करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. त्यामुळे ज्या उद्योगांनी शासनाकडे नोंदणी केलेली नव्हती त्याप्रकल्पांची वीज सवलत थांबविण्याच्या सूचना आयुक्त वस्त्रोद्योग यांनी दिनांक २१/१२/२०२१ च्या पत्रान्वये महावितरणला दिलेल्या आहेत. त्यामुळे ज्या प्रकल्पांनी शासनाकडे विहित मुदतीत प्रस्ताव सादर केले नाहीत त्यांची जानेवारी २०२२ या महिन्याचे वीज देयके, शासनाकडून मिळणारी विज सवलत वजा न करता पुर्ण रक्कमेची आलेली आहेत. त्यामध्ये २७ अश्वशक्तीच्या वरील व २०० अश्वशक्तीच्या आतील यंत्रमाग उद्योगांचा देखील समावेश होता. २७ अश्वशक्तीच्या वरील व २०० अश्वशक्तीच्या आतील यंत्रमाग उद्योगांची थांबविण्यात आलेली वीज सवलत पुन्हा सुरू करावी याबाबत शासनास यंत्रमाग उद्योगांच्या विविध संघटना तसेच लोकप्रतीनींची निवेदने शासनास प्राप्त झाली होती. सदर उद्योगास येणा-या अडचणी तसेच शासनास प्राप्त होणारी निवेदने याबाबत साकल्याने विचार करून सदर प्रकल्पांची थांबविण्यात आलेली वीज सवलत पुन्हा सुरू करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. त्यानुसार कार्यवाही करण्याच्या सूचना आयुक्त (वस्त्रोद्योग), यांना दिनांक ०७/०२/२०२२ रोजीच्या पत्राद्वारे देण्यात आल्या आहेत. त्यामुळे २७ अश्वशक्तीच्या वरील व २०० अश्वशक्तीच्या आतील या प्रकल्पांची वीज सवलत पुन्हा सुरू करण्यात आली

आहे.

(५) प्रश्नच उद्भवत नाही.

**कृषी उद्योग महामंडळात शेतकऱ्यांना अवजारे वाटप खरेदीत झालेल्या
 गैरव्यवहारात निवृत्त अधिकाऱ्यांचा समावेश असल्याबाबत**

(१२) * ३८२७९ श्री.मनोहर चंद्रिकापूरे (अर्जुनी-मोरगांव), श्री.निलेश लंके (पारनेर), श्री.चंद्रकांत ऊर्फ राजुभैय्या रमाकांत नवघरे (बसमत), श्री.चेतन तुपे (हडपसर), श्री.अशोक पवार (शिरूर), श्री.मंगेश चव्हाण (चाळीसगाव) :

सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
 (१) शासनाच्या अंगिकृत कृषी उद्योग महामंडळामार्फत राज्यातील शेतकऱ्यांना वाटप करण्यात येणाऱ्या अवजारे खरेदीत मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार झाल्याचे दिनांक ३० डिसेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्याप्रकरणी चौकशी करून या गैरव्यवहारामध्ये महामंडळाच्या सेवेतून निवृत्त झालेल्या १० वरिष्ठ अधिकाऱ्यांचा समावेश असल्याचे तसेच अन्य १८ अधिकाऱ्यांना माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान नोटीसादेखील पाठविण्यात आल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर चौकशी प्रक्रियेस काही निवृत्त अधिकाऱ्यांनी हरकत घेतली असून चौकशी करावयाची असल्यास निवृत्त अधिकाऱ्यांची न करता, कामावर असलेल्या अधिकाऱ्यांची करून त्यांचेवर कारवाई करावी, अशी त्यांची मागणी आहे तथापि, शासकीय सेवेत असणाऱ्यांनी तसेच निवृत्त झालेल्या अधिकारी व कर्मचारी यांची चौकशी करण्याबाबत कायद्याची अडचण येणार नसल्याचे शासनाचे धोरण आहे हे लक्षात घेता याबाबत कोणती भूमिका वा निर्णय घेतला आहे. तर दुसरीकडे घोटाळे करणारे सेवेत असोत वा नसोत, त्यांची चौकशी करण्यास कायदा आडकाठी आणित नाही, असे प्रशासनाचे म्हणणे आहे, हे लक्षात घेता, शासनाने याबाबत कोणती भूमिका वा निर्णय घेतला आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे : (१) हे खरे नाही. तथापि, महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळाचे विभागीय कार्यालय, अहमदनगर येथे कार्यरत असलेले अधिकारी /

कर्मचारी यांचेकडून वितरक व लाभार्थी ग्राहकांकडून येणाऱ्या रोख रक्कमेची अफरातफर होऊन अपहार झालेला आहे.

(२) सदर अपहार प्रकरणी २१ अधिकारी/ कर्मचारी यांना कारणे दाखवा नोटीस देण्यात आली आहे. तसेच ३ अधिकारी/ कर्मचारी यांना सेवेतून बडतर्फ करण्यात आलेले आहे. वरील २१ पैकी दोन अधिकाऱ्यांचे निधन झाले आहे. मृत अधिकारी वगळून एकूण १९ अधिकारी/ कर्मचारी यांची डिसेंबर २०२१ मध्ये विभागीय चौकशी सुरु करण्यात आली आहे.

(३) अपहार प्रकरणामध्ये समावेश असलेल्या अधिकारी / कर्मचारी यांचेवर निलंबन/ बडतर्फ तसेच कारणे दाखवा नोटीस देवून विभागीय चौकशी सुरु करण्यात आली आहे. निवृत्त अधिकारी यांनी त्यांचेवर कारवाई न करण्याची मागणी केली आहे. परंतु शासकीय नियमांमध्ये असलेल्या तरतूदीच्या अनुषंगाने महामंडळ स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विरार ते अलिबाग येथे मॉडेल कॉरिडॉर होण्याबाबत

(१३) * ४०२८६ श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.महेश बालदी (उरण), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विरार ते अलिबाग मल्टी मॉडेल कॉरिडॉरसाठी (MMC) पनवेल (जि.रायगड) तालुक्यातील मौजे निताळे, वावंजे, नितळस या गावांतील संपादित करण्यात येणा-या जमिनींची मोजणी शेतकऱ्यांना विश्वासात घेतल्याशिवाय करण्यात येवू नये अशी मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान उपविभागीय अधिकारी, पनवेल यांच्याकडे निवेदनाद्वारे केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, विरार ते अलिबाग कॉरिडॉर या महामार्गामुळे बाधित होणाऱ्या उक्त विभागातील शेतकऱ्यांनी जमिनी देण्यास विरोध दर्शविला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकल्पासाठी संपादित करण्याच्या जमिनींच्या मोबदल्यात किती रक्कम व भाव निश्चित करण्यात आला हे शेतकऱ्यांना अवगत न करता

भूमापनाला सुरुवात केल्याने शेतक-यांच्या पुनर्वसनाबाबत शासनाने कोणतीच भूमिका घेतली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून विरार-अलिबाग मल्टी मॉडेल कॉरिडॉरसाठी संपादित करण्यात येणा-या शेतक-यांच्या जमिनींच्या मोबदल्यात योग्य मोबदला देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१) होय,

(२) बाधीत शेतकऱ्यांना भूसंपादीत जमीनीचा मोबदला कोणत्या दराने दिला जाईल या बाबत संभ्रम असल्याने मोजणीस विरोध दर्शविल्याचे प्रशासकीय बैठक घेऊन संभ्रम दूर करण्यात आला आहे.

(३) महाराष्ट्र महामार्ग अधिनियम १९५५ चे कलम १५ प्रमाणे प्रारंभिक अधिसूचना प्रसिध्द झाल्यानंतर दर निश्चित करण्याची कार्यवाही करण्यात येईल.

(४) भूसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्स्थापना करतांना वाजवी भरपाई मिळण्याचा व पारदर्शकतेचा हक्क अधिनियम २०१३ चे कलम २६ ते ३० नुसार जमिनीचे बाजारमुल्य निश्चित करण्याची कार्यवाही करण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण विभागाचे सहसंचालक यांनी पाच लाखांची लाच मागितल्याबाबत

(१४) * ३७६७५ श्री.लहू कानडे (श्रीरामपूर), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्री.चेतन तुपे (हडपसर), श्री.किशोर जोरगेवार (चंद्रपूर), श्री.नामदेव ससाने (उमरखेड), श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा), श्रीमती लताबाई सोनवणे (चोपडा) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय:

(१) महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण विभागाचे सहसंचालक यांना टेंडर स्किन इंटरनॅशनल अॅकॅडॅमी व त्याअंतर्गत येणाऱ्या विविध कोर्सेसना अंतिम मंजूरी देण्यासाठी ५ लाखांची लाच मागितल्याप्रकरणी लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाकडे (एसीबी) टेंडर स्किन इंटरनॅशनल अॅकॅडॅमीने तक्रार

केल्यानंतर दिनांक ४ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास लाचलुचपत प्रतिबंधक अधिकाऱ्याने रंगेहाथ पकडले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर लाच घेणारे व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण सहसंचालक यांच्या घराची व कार्यालयाची लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने घेतलेल्या झाडाझडतीत १ कोटी ५९ लाख १० हजार रुपये किंमतीची बेहिशोबी सापडलेल्या मालमत्तेत सोन्याची नाणी, बिस्कीटे, दागिणे असे एक किलो ५७२ ग्रॅम वजनाचे दागिणे तसेच एकूण ८० लाख ६३ हजार ५०० रुपयांची रक्कम सापडली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणाबाबत संबंधित अधिकाऱ्यांची चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय,

संबंधित लोकसेवकाविरुद्ध भ्रष्टाचार प्रतिबंध अधिनियम १९८८, कलम ७ अन्वये गुन्हा नोंद क्र. ०१/२०२२ नोंद करून त्यांना दिनांक ०५.०१.२०२२ रोजी अटक करण्यात आली आहे.

(२) आरोपी लोकसेवक यांचे घरझडती दरम्यान रोख रक्कम रु. ७९,६३,५००/-, १ किलो ५७२ ग्रॅम सोने व सोन्याचे दागिणे (किंमत रु. ७४,८१,७४५/-) तसेच ७ किलो ५०० ग्रॅम वजनाची चांदी (किंमत रु. ४,६५,०००/-) व घरातील सर्व साहित्यासह एकूण रु. १,७३,३४,७६५/- ची मालमत्ता मिळून आली.

(३) भ्रष्टाचार प्रतिबंध अधिनियम, १९८८ च्या कलम ७ अन्वये दाखल गु.र.क्र. ०१/२०२२ मध्ये संबंधित लोकसेवकास अटक करण्यात आली असून सदर गुन्हा लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाकडे तपासाधीन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील महामार्गासाठी जमीनी अधिग्रहीत झाल्यास मिळणारा

मोबदला कमी करण्याच्या निर्णयाबाबत

(१५) * ३८००९ श्री.संजय पोतनीस (कलिना), श्री.मोहन मते (नागपूर दक्षिण), श्री.समिर मेघे (हिंगणा), श्री.श्रीनिवास वनगा (पालघर), डॉ.बालाजी

किणीकर (अंबरनाथ), श्री.मंगेश चव्हाण (चाळीसगाव), श्री.संजय जगताप (पुरंदर), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.कुमार आयलानी (उल्हासनगर), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्री.सिध्दार्थ शिरोळे (शिवाजीनगर), श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्री.नरेंद्र भोंडेकर (भंडारा), श्री.शिरीष चौधरी (रावेर), श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण) : दिनांक - रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादी क्रमांक मधील प्रश्न क्रमांक ३६६५२ ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात: सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील महामार्गासाठी जमीन अधिग्रहीत झाल्यास मिळणारा मोबदला घटविण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असून दिनांक १४ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास शासनाच्या महसूल विभागाने घेतलेल्या शासन निर्णयानुसार भूखंडधारकांना राज्य आणि राष्ट्रीय महामार्गासाठी कृषी जमिनीचे अधिग्रहण झाल्यास २० टक्के आणि अकृषीक जमिनीचे अधिग्रहण झाल्यास ६० टक्के कमी मोबदला देण्यात येणार आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी भूखंडाचा मोबदला निश्चित करताना रेडीरेकनरचे दर देखील २० टक्के कमी करण्यात आले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाच्या उक्त निर्णयामुळे भूखंडधारकांत नाराजी पसरल्याने राज्य आणि राष्ट्रीय महामार्गासाठी भूसंपादनात अडथळा निर्माण होण्याची दाट शक्यता निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, राज्य आणि राष्ट्रीय महामार्ग भूसंपादनासाठी २० ते ६० टक्के कमी मोबदला देण्याच्या निर्णयाचा शासन पुनर्विचार करून भूसंपादनाच्या मोबदल्यात वाढ करणार आहे काय,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१) व (२) केंद्रीय रस्ते परिवहन व महामार्ग मंत्रालयाने केलेल्या विनंतीच्या अनुषंगाने राज्यातील विद्यमान राष्ट्रीय व राज्य महामार्ग सन्मुख जमीनी व विकास नियोजन आणि प्रादेशिक नियोजन क्षेत्रातील बिगर

कृषी दर असणाऱ्या जमिनीच्या भूसंपादनाकरीता गुणक घटक "एक" करण्याचा निर्णय शासन अधिसूचना दिनांक ०५.१०.२०२१ अन्वये घेण्यात आला आहे. व त्याअनुषंगाने राष्ट्रीय व राज्य महामार्ग सन्मुख जमीनीच्या भूसंपादन प्रकरणी मोबदल्याच्या रकमेची परिगणना करताना अवलंबावयाच्या कार्यपद्धतीबाबत दिनांक १४ जानेवारी, २०२२ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे. त्यामुळे नव्याने भूसंपादन करण्यात येणाऱ्या प्रकल्पाची किंमत वाजवी राहावी या उद्देशाने जमिनीचा मोबदला काही अंशी कमी होईल.

(३) हे खरे नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सोलापूर येथे डाळिंब बागांच्या नुकसानीचे पंचनामे
करून भरपाई देण्याबाबत**

(१६) * ४०७६४ श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर येथे डाळिंबाच्या बागा रोगराई व किडीमुळे धोक्यात आल्यामुळे ८० टक्याहून अधिक बागा नाहीशा झाल्या असून ३५ हजारांपैकी ५ ते ७ हजार डाळिंब क्षेत्र राहिले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त अस्मानी संकटांमुळे डाळिंब बागांच्या नुकसानीचे पंचनामे करून भरपाई द्यावी, अशी मागणी शेतकऱ्यांकडून होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी डाळिंब उत्पादक शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. दादाजी भुसे : (१) अंशतः खरे आहे.

सोलापूर जिल्ह्यात डाळिंब फळपिकाचे सरासरी ४७००० हेक्टर इतके क्षेत्र आहे. सदरच्या क्षेत्रामध्ये तेलकट डाग, मररोग व खोड पोखरणारा भुंगेरा (पिन होल बोरर) तसेच अतिवृष्टीमुळे काही बागा दरवर्षी कमी होत असतात. त्याचवेळी जवळपास तेवढ्याच क्षेत्रावर नवीन लागवड होत असते म्हणजेच वर

नमुद केलेले सरासरी क्षेत्र टिकुन आहे. मागील दोन वर्षात पावसामुळे वातावरणातील आद्रतेचे प्रमाण वाढून डाळिंब बागावर कीड रोगाचा प्रादुर्भाव वाढलेला आहे, याबाबत कृषि विभाग, सेंद्रिय डाळिंब संशोधन केंद्र केगाव सोलापूर, कृषि विज्ञान केंद्र सोलापूर/ मोहोळ व कृषि विद्यापिठ यांचे मार्फत उपरोक्त कीडरोगांचे नियंत्रणाबाबत शेतकऱ्यांना मार्गदर्शन करण्यात आलेले आहे. त्यामुळे रोगाचा प्रादुर्भाव नियंत्रणात आहे.

(२) अशा प्रकारचे कोणतेही निवेदन प्राप्त झाल्याचे अभिलेखात दिसून येत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**गिरमा रियल इस्टेट (जि.बुलढाणा) या कंपनीने मोठ्या प्रमाणात
लाखी रुपयांची फसवणूक केल्याबाबत**

(१७) * ४०२०९ श्री.संजय गायकवाड (बुलढाणा), श्री.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गिरमा रियल इस्टेट (जि.बुलढाणा) या कंपनीने मोठ्या प्रमाणात परतावा देण्याचे आमिष दाखवून ४,२६९ ठेवीदारांची तब्बल ८ कोटी ६० लाख रुपयांची फसवणूक केल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी किती जणांना अटक करण्यात आली आहे व त्यांचेवर कोणत्या कलमांन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणासंदर्भात कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय, अंशतः खरे असून सदरची फसवणूक बाबत माहे फेब्रुवारी, २०१८ मध्ये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

(२) सदर प्रकरणी पोलीस स्टेशन, बुलढाणा शहर येथे ४ आरोपी विरुद्ध गुन्हा नोंद क्र.७०/२०१८ कलम ४०६, ४२०, ३४ भा.दं.वि. प्रमाणे गुन्हा दाखल करण्यात आलेला आहे. या चार आरोपी पैकी दोन आरोपींना अटक करण्यात आली आहे.

(३) सदर गुन्ह्याच्या तपासात आता पर्यंत ९५ साक्षीदारांचे जबाब नोंदविण्यात आले असून आता पर्यंत १७० कंपनीचे एजंट निष्पन्न झाले आहेत. सदर कंपनीच्या एजंट लोकांनी त्यांच्या मार्फत ४,२७९ ठेवीदारांनी सन २०१० ते सन २०१८ दरम्यान गरिमा रियल इस्टेट अँड अलाईड लिमीटेड, गरिमा होम्स अँड फार्म हाऊसेस लिमीटेड व साथी मल्टीस्टेट क्रेडीट सोसायटी मध्ये रु.८,६३,२७,६७३/- ची गुंतवणूक केल्याचे निष्पन्न झाले आहे.

सदर गुन्ह्यात ठेवीदारांची संख्या लक्षात घेवून ठेवीदारांचे हितसंबंधी त्यांच्या ठेवीचे स्वरक्षण करून त्यांना परतावा मिळवून देणे करिता गुन्ह्यात MPID ACT चे कलम ३ हे समाविष्ट करण्यात येऊन कलम ४ प्रमाणे उपविभागीय दंडाधिकारी, बुलडाणा यांची सक्षम प्राधिकारी म्हणून जिल्हाधिकारी, बुलडाणा यांनी नियुक्ती केली आहे.

गुन्ह्यातील नमूद कंपन्याचे संचालक आरोपी यांचे विरुद्ध महाराष्ट्रात सोलापूर-०१, जालना-०१, परभणी -०३, औरंगाबाद शहर-०१, वर्धा-०१, बुलडाणा-०१ अशा जिल्ह्यात एकुण ०८ गुन्हे तसेच मध्यप्रदेश, झारखंड या राज्यात गुन्हे दाखल आहेत.

नमूद कंपन्याविरुद्ध पोलीस स्टेशन थाटीपुरा, ग्वालियर, मध्यप्रदेश येथे गुन्हा दाखल असून येथील जिल्हाधिकाऱ्यांनी मालमत्ता संरक्षित केलेली आहे. या प्रकरणी प्रकरण क्रमांक ७९८/२०१८ हे सत्र न्यायालय ग्वालियर येथे सुरु आहे.

उक्त प्रकरणासंदर्भात कारवाई करिता चावडी सोलापूर शहर, जि. सोलापूर गुन्हा क्र २५५/२०१८ भादंवि कलम ४०६, ४०९, ४२०, १२० आणि सहकलम ३, ४ एम.पी.आय.डी. १९९९ मध्ये सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावानुसार महाराष्ट्र शासन राजपत्र दिनांक १५/०४/२०२१ अन्वये अधिसूचना काढून महाराष्ट्रातील २८ मालमत्ता जप्त करण्याचे व ०९ बँकाचे खाते फ्रिज करण्याचे आदेश देऊन उपविभागीय अधिकारी, सोलापूर -२ यांची सक्षम अधिकारी म्हणून नियुक्ती केलेली आहे.

गुन्ह्याचा तपास करून आरोपी विरुद्ध दोषारोपपत्र विशेष न्यायालयात दाखल करण्याची कारवाई सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बोरज (ता.खेड, जि.रत्नागिरी) येथे गोवंशातील दोन पाळीव
जनावरांची हत्या झाल्याबाबत**

(१८) * ३७९८६ श्री.भास्कर जाधव (गुहागर) : सन्माननीय गृह मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बोरज (ता.खेड, जि.रत्नागिरी) येथे गोवंशातील दोन पाळीव जनावरांची दिनांक १७ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास हत्या झाल्यामुळे तणावसदृश स्थिती निर्माण झाली, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच अशाच प्रकारची घटना पीर लोटे (ता.खेड, जि.रत्नागिरी) येथे माहे जानेवारी, २०१९ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आल्यानंतर जाळपोळ होवून दंगलसदृश परिस्थिती निर्माण झाली होती, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून बोरज येथील घटनेप्रकरणी संशयीत आरोपींना अटक करून त्यांचेवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात आली आहे,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणाची अत्यंत गंभीर व संवेदनशील गुन्ह्यांच्या तपासात दिरंगाई करणाऱ्या संबंधित पोलीसांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) बोरज (ता.खेड, जि.रत्नागिरी) येथे दि.१७ जानेवारी, २०२२ रोजी गोवंशीय जनावरांचे अवशेष आढळून आले होते. तथापि, पोलीसांनी तात्काळ पोहचून कायदेशीर कारवाई केल्यामुळे तणावसदृश्य स्थिती निर्माण झाली नाही.

(२) होय.

(३) पोलीस स्टेशन खेड येथे गु.र.क्र. ३२/२०२२ भारतीय दंड संहिता कलम ४२९, महाराष्ट्र प्राणी संरक्षण अधिनियम, १९७६ कलम ५ (अ), ५(ब), ९ अन्वये अज्ञात इसमांविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला असून तपासाधीन आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईत महिलांसंबंधीच्या गुन्ह्यांच्या तपासाबाबत
करावयाच्या उपाययोजना**

(१९) * ३७८१७ श्री.सुनील राणे (बोरीवली), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.मिहीर कोटेचा (मुलुंड), श्रीमती मोनिका राजळे (शेवगांव - पाथर्डी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.राहूल कुल (दौंड), श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.महेश बालदी (उरण), डॉ.भारती लव्हेकर (वर्सावा), श्रीमती मंदा म्हात्रे (बेलापूर), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्री.जयकुमार रावल (शिंदखेडा), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.मोहन मते (नागपूर दक्षिण), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.कुमार आयलानी (उल्हासनगर), श्री.विनोद निकोले (डहाणू), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्री.अब् आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर), श्री.मंगेश चव्हाण (चाळीसगाव) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईत गेल्या ११ महिन्यात महिलांसंबंधित ५ हजार ५६ गुन्ह्यांची नोंद झाली असून यापैकी केवळ ३ हजार ९६८ गुन्ह्यांची तपास करण्यात पोलीसांना यश आल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यामध्ये महिलांच्या विनयभंग प्रकरणी १ हजार ९२० गुन्हे नोंद झाले असून ४८४ अल्पवयीन मुलींसह ८२८ महिला विकृत वासनेच्या शिकार झाल्याचे आढळून आले तसेच याप्रकरणी १ हजार ८ महिलांच्या अपहरणाची नोंद पोलीस दफ्तरी दाखल झाली असून यात ९९९ अल्पवयीन मुलींचा समावेश असल्याचे कळते, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच मुंबईत दर दिवशी तीन अल्पवयीन मुलींचे अपहरण होत असून १४० मुलींचा पोलीसांनी शोध न लावण्याची माहिती दिनांक ११ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास गुन्ह्यांच्या आकडेवारीतून समोर आली असून माहे नोव्हेंबर मध्ये वा त्यादरम्यान ४८४ अल्पवयीन मुली नराधमांच्या वासनेच्या बळी

ठरल्याने दाखल गुन्ह्यातील ११ गुन्ह्यांचा तपास अद्यापही पोलीसांनी केला नसल्याचे समजते, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, महिलांवरील वाढत्या अत्याचारांसोबतच लहान मुले, मुलींवर लैंगिक अत्याचार आणि लैंगिक शोषणासारख्या गुन्ह्यांचे प्रमाण झपाट्याने वाढत असून लहान मुले, मुली गुन्हेगारांचे लक्ष्य होत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, मुंबईत महिलांसंबंधीच्या गुन्ह्यांचा तपास जास्तीत जास्त प्रमाणात व जलद गतीने होण्यासाठी शासनाने कोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहेत,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) महिलासंदर्भात या काळात ५,१५४ गुन्हे दाखल झाले असून त्यापैकी ४०६३ गुन्हे उघड झाले आहेत.

(२) महिलांचे विनयभंगाचे १५४४ गुन्हे दाखल झाले असून त्यापैकी १२५२ गुन्हे उघड झाले आहेत.

महिलांसंदर्भात अपहरणाची एकूण १०१० गुन्हे दाखल असून त्यापैकी ८८४ गुन्हे उघड झाले आहेत. या कालावधीत बलात्काराचे ३४४ गुन्हे दाखल आहेत.

(३) या कालावधीत पोक्सो कायद्यांतर्गत ४८४ गुन्हे दाखल असून ४७३ गुन्हे उघड झाले आहेत.

(४) नाही.

(५) i) पोलीस आयुक्तालय, मुंबई अंतर्गत महिला अत्याचार प्रतिबंध शाखा स्थापन केली आहे. सदर ठिकाणी बलात्कार, अपहरण, विनयभंग यासारख्या गंभीर गुन्ह्यांसाठी तसेच हुंडाबळी, आत्महत्या, कौटुंबिक हिंसाचार याकरीता स्वतंत्र युनिट आहे.

ii) मुंबई शहरात महिलांच्या सुरक्षिततेसाठी मुंबई शहर महिला सुरक्षितता पुढाकार योजना (Nirbhaya Safe City Project) हा उपक्रम राबविण्यात येत आहे. याप्रकल्पांतर्गत सार्वजनिक ठिकाणी महिलांवर होणाऱ्या अत्याचाराच्या घटनांवर परिणामकारक आळा घालण्याच्या दृष्टीने व त्यांच्या सुरक्षेसंदर्भात कायमस्वरूपी उपाययोजना करण्यात येत आहे.

iii) महिलांवरील अत्याचारासंदर्भात दाखल गुन्ह्याबाबत विशेष तपास पथक

गठीत करण्यात आले आहे.

iv) महिला व बालकांवरील गंभीर गुन्ह्याच्या तपासाबाबत नियमितपणे कार्यपध्दती व मार्गदर्शक सूचना वितरीत करण्यात आल्या आहेत. तसेच गुन्हा दाखल केल्यापासून निर्गती करेपर्यंत म्हणजेच दोषारोप सादर करेपर्यंत कशाप्रकारे अंमलबजावणी करावी याकरीता मानक कार्यप्रणाली (SOP) जारी केली आहे.

v) महिला पोलीस मदत कक्ष सर्व पोलीस ठाण्यांमध्ये कार्यरत असून त्याद्वारे महिला व मुलींसदर्भात प्राप्त झालेल्या तक्रारी नोंदविणे, तपास करणे, अर्ज चौकशी करून प्रतिबंधक कारवाई करणे व समुपदेशन करणे इत्यादी कार्य केले जाते.

vi) पोलीस ठाणे स्तरावर महिला पोलीस अधिकारी/ अंमलदाराची नेमणुक असलेली निर्भया पथक हे विशेष बिनतारी संदेश वाहन गस्तीकरीता असून नियंत्रण कक्षाकडून प्राप्त तक्रारीवरून किंवा प्रत्यक्ष गस्ती दरम्यान आढळून आलेल्या घटनेवरून महिलांकरीता तात्काळ मदत पूर्विनी जाते. यासरख्या विविध उपाययोजना राबविण्यात येत आहेत.

vii) महिला विरोधी गुन्ह्यांवर नियंत्रण आणण्यासाठी सन २०२१ च्या हिवाळी अधिवेशनात शक्ती फौजदारी कायदे (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक संमत करण्यात आले आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

कुरखेडा (जि.गडचिरोली) व आमगाव व देवरी (जि.गोंदिया) येथे

लाभार्थी सिंचन विहिर योजनेच्या निधीबाबत

(२०) * ३८६९१ श्री.सुभाष धोटे (राजूरा), श्री.सहसराम कोरोटे (आमगाव) : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कुरखेडा (जि.गडचिरोली) येथे सन २०१९-२० या कालावधीत शासनाने धडक सिंचन विहिर योजनेतर्गत १७०० शेतकरी लाभार्थ्यांना सिंचन विहिर मंजूर करण्यात आल्या तसेच अनेक महिन्यांचा कालावधी होऊनही १७०० लाभार्थी निधीच्या प्रतिक्रेत असून निधी अभावी बांधकाम अर्धवट स्थितीत असल्याचे

माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
 (२) तसेच आमगाव व देवरी (जि.गोंदिया) येथे शासनाने २०१९-२० या कालावधीत धडक सिंचन विहीर कार्यक्रम राबवून अनेक पात्र लाभार्थ्यांनी शिवारात विहिरीची कामे सुरु केल्यानंतर निधीची तरतूद न झाल्यामुळे कामे अपूर्ण आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त कालावधीतील धडक सिंचन विहीर कार्यक्रमांतर्गत प्रलंबित असलेल्या देयकांची एकूण रक्कम आमगाव तालुका ३४,८८,७५७ व देवरी तालुका ९५,१५,४१३ प्रलंबित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याप्रकरणी चौकशी करून विहिरींच्या कामासाठी निधीची तरतूद करून लाभार्थ्यांची प्रलंबित देयकांची प्रतिपूर्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संदीपानराव भुमरे : (१) होय हे अंशतः खरे आहे. विभागाच्या दिनांक ०६ फेब्रुवारी, २०१९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये गडचिरोली जिल्ह्यास १७०० सिंचन विहिरींचा लक्षांक देण्यात आलेला आहे. त्यापैकी, कुरखेडा तालुक्यामध्ये १५१ विहिरी मंजूर करण्यात आलेल्या आहेत. मंजूर विहिरींपैकी भौतिकदृष्ट्या पूर्ण झालेल्या ३८ सिंचन विहिरींकरीता रु. ५० लक्ष निधी वितरीत करण्यात आलेला आहे.

(२), (३) व (४) होय हे खरे आहे.

विभागाच्या दिनांक ०६ फेब्रुवारी, २०१९ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये गोंदिया जिल्ह्यास ११०० सिंचन विहिरींचा लक्षांक देण्यात आलेला आहे. त्यापैकी आमगाव तालुक्यासाठी ११० सिंचन विहिरींचा लक्षांक व देवरी तालुक्यांकरीता १६० सिंचन विहिरींचा लक्षांक देण्यात आलेला आहे.

विभागाच्या दिनांक २५ जानेवारी, २०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये गोंदिया जिल्ह्यासाठी रु. ४६०.०० लक्ष निधी वितरीत करण्यात आलेला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील मच्छिमारांना मासेमारीला अनुदानीत
डिझेलचा कोटा मिळण्याबाबत**

(२१) * ३७९०४ श्रीमती गीता जैन (मिरा भाईंदर), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.कुमार आयलानी (उल्हासनगर), श्रीमती मंदा म्हात्रे (बेलापूर), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.योगेश सागर (चारकोप) : सन्माननीय मत्स्यविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील मच्छिमार सहकारी संस्थांना सन २०२१-२०२२ या कालावधीकरिता प्रतिनौका ३५,७०० लिटर डिझेल कोटा मंजूर केला असून दिनांक १ डिसेंबर, २०२१ ते ३१ मार्च, २०२२ पर्यंत उर्वरित ४० टक्के डिझेल कोट्यापैकी १२ टक्के डिझेल कोटा मंजूर करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मच्छिमारांना नौकेच्या व मासेमारीच्या प्रकारानुसार १ एप्रिल ते ३१ मे या कालावधीत टप्प्या-टप्प्याने डिझेलचा हिस्सा (कोटा) वाटप केला जातो, तथापि दिनांक १ जानेवारी, २०२२ ते ३१ मार्च, २०२२ या शेवटच्या टप्प्यातील हिस्सा वितरीत करण्यात आलेला नसल्याने मच्छिमार नौका मासेमारीकरिता न जाता किनाऱ्यावरच उभ्या करण्यात आल्याने मच्छिमारांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होऊन मासळीची आवक देखील घटली व दरवाढ झाल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर डिझेल कोट्याला संपूर्ण आर्थिक वर्षासाठी दिनांक १ एप्रिल ते ३१ मार्च अखेर पर्यंत मंजूरी मिळावी अशी मागणी होत असल्याचे निदर्शनास आले असून दिनांक १ डिसेंबर, २०२१ ते ३१ मार्च, २०२२ पर्यंत उर्वरित असलेला ४० टक्के डिझेल कोटा वितरीत करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) तसेच सुरु असलेल्या कार्यवाहीची सद्यःस्थिती काय आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अस्लम शेख : (१) व (२) हे, खरे नाही.

विभागामार्फत प्रतिनौका ३५,७०० लिटर डिझेल कोटा मंजूर करण्यात येत नसून, शासन अ. शा. पत्र दि. १४ जानेवारी, १९९७ अन्वये मच्छिमार

सहकारी संस्थांना लागणाऱ्या डिझेलची कमाल मर्यादा निश्चित करण्यात आलेली आहे. तसेच दिनांक ३१.०३.२००८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये डिझेल परतावा मंजूर करावा, असे शासन आदेश आहेत. माहे डिसेंबर, २०२१ ते मार्च, २०२२ करीता ४० टक्के डिझेल कोटा आयुक्त मत्स्यव्यवसाय यांच्या द्वारा मंजूर करण्यात आला आहे.

(३) होय, हे खरे आहे.

माहे, १ डिसेंबर, २०२१ ते ३१ मार्च, २०२२ या कालावधीकरिता वितरीत करणे शिल्लक असलेला उर्वरीत ४० टक्के डिझेल कोटा आयुक्तांनी दिनांक ३०.११.२०२१ व दिनांक ११.०१.२०२२ रोजीच्या आदेशान्वये पुर्ण कोटा वितरीत केलेला आहे.

(४) पूर्ण डिझेल कोटा वितरीत केला आहे त्यामुळे कार्यवाहीचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही

मराठवाडा डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर कृषी स्वावलंबन योजना व बिरसा मुंडा कृषी क्रांती योजनेत विहिरीच्या कामासाठी निधी मिळण्याबाबत

(२२) * ३९१५२ श्री.संतोष बांगर (कळमनुरी) : सन्माननीय कृषी मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मराठवाडा डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर कृषी स्वावलंबन योजना व बिरसा मुंडा कृषी क्रांती योजनेत विहिरीची कामे होत नसल्याने कोट्यावधी रुपयांचा निधी जिल्हास्तरावर प्रलंबित असल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेमध्ये विहिरीची कामे पूर्ण होऊनही देयके मिळत नसल्याने शेतकरी अडचणीत आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू प्रलंबित निधीच्याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे : (१) हे खरे नाही,

सन २०२१-२२ मध्ये डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर कृषि स्वावलंबन योजनेतर्गत महाडीबीटी पोर्टलवर एकुण २७५०५ लाभार्थ्यांचे अर्ज कार्यवाहीत आहेत. पैकी कामे केलेल्या व देयके सादर केलेल्या सर्व शेतकऱ्यांना लाभ देण्यात आला आहे. तसेच इतर शेतकऱ्यांना लाभ देण्याची प्रक्रिया सुरु आहे. तसेच सन २०२१-२२ मध्ये बिरसा मुंडा कृषि क्रांती योजनेतर्गत (क्षेत्रातर्गत) ६६९७ व बिरसा मुंडा कृषि क्रांती योजनेतर्गत (क्षेत्राबाहेरील) ५७१५ असे एकुण १२४१२ लाभार्थ्यांचे अर्ज महाडीबीटी पोर्टलवर कार्यवाहीत आहेत. पैकी कामे केलेल्या व देयके सादर केलेल्या सर्व शेतकऱ्यांना लाभ देण्यात आला आहे. तसेच इतर शेतकऱ्यांना लाभ देण्याची प्रक्रिया सुरु आहे.

(२) हे खरे नाही,

सन २०२०-२१ पासून राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती प्रवर्गाच्या शेतकऱ्यांना नवीन सिंचन विहीर बांधण्यासाठी अर्थसहाय्याचा प्रकल्प या योजनेतर्गत महाडीबीटी पोर्टलवर एकुण ४३०४ लाभार्थ्यांचे अर्ज कार्यवाहीत आहेत. पैकी कामे केलेल्या व देयके सादर केलेल्या सर्व शेतकऱ्यांना लाभ देण्यात आला आहे. तसेच इतर शेतकऱ्यांना लाभ देण्याची प्रक्रिया सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई पोलिसांच्या अंमली पदार्थविरोधी पथकाने (एएनसी)

सायन येथे २१ कोटी रुपयांचे हीरोईन जप्त केल्याबाबत

(२३) * ३८७८५ श्री.प्रकाश फातर्पेकर (चेंबूर), श्री.विश्वनाथ भोईर (कल्याण पश्चिम), श्री.रविंद्र वायकर (जोगेश्वरी पूर्व), श्री.चंद्रकांत (भाऊ) निंबाजी पाटील (मुक्ताईनगर), श्री.संजय गायकवाड (बुलढाणा), श्री.प्रताप सरनाईक (ओवळा माजिवडा) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई पोलिसांच्या अंमली पदार्थविरोधी पथकाने (एएनसी) सायन परिसरातून २१ कोटी रुपयांचे सुमारे सव्वा सात किलो हीरोईन दिनांक २० ऑक्टोबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास जप्त केले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी किती जणांना अटक करण्यात आली व त्यांचेविरुद्ध कोणती कारवाई केली व त्यानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) हे खरे आहे.

अंमली पदार्थ विरोधी कक्ष, गु.शा.,गु.अ.वि., मुंबई घाटकोपर युनिटमार्फत केलेल्या कारवाईमध्ये दिनांक १९.१०.२०२१ रोजी ७ किलो २०० ग्रॅम अंमली पदार्थ अंदाजे किंमत रु.२१,६०,००,०००/- हस्तगत करण्यात आला आहे.

(२) अंमली पदार्थ विरोधी कक्षाच्या घाटकोपर युनिटकडून करण्यात आलेल्या कारवाईमध्ये दि.१९.१०.२०२१ रोजी एका आरोपी महिलेस अटक करण्यात आली आहे. सदर आरोपी महिलेविरुद्ध गु.र.क्र.९३/२०२१, कलम ८(क) सह २१(क) एन.डी.पी.एस कायदा, १९८५ अन्वये गुन्हा नोंदविण्यात आला असून ती सध्या न्यायालयीन कोठडीत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

आर्वी (जि.वर्धा) येथील कदम हॉस्पिटलच्या बायोगॅस चेंबरमधून मानवी कवट्या व हाडे सापडल्याबाबत

(२४) * ३७६६३ श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.रवि राणा (बडनेरा), डॉ.भारती लव्हेकर (वर्सोवा), श्री.प्रकाश फातर्पेकर (चेंबूर), डॉ.बालाजी किणीकर (अंबरनाथ), श्री.विश्वनाथ भोईर (कल्याण पश्चिम), श्री.राजन साळवी (राजापूर), श्री.अनिल पाटील (अमळनेर), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.यशवंत माने (मोहोळ), श्री.शेखर निकम (चिपळूण), श्रीमती सुमन पाटील (तासगाव - कवठेमहांकाळ), श्री.निलेश लंके (पारनेर), श्रीमती सरोज आहिरे (देवळाली), श्रीमती मोनिका राजळे (शेवगांव - पाथर्डी), श्री.संतोष दानवे (भोकरदन), श्री.किशोर जोरगेवार (चंद्रपूर), श्री.संजय गायकवाड (बुलढाणा), श्री.संजय रायमुलकर (मेहकर), श्री.सुनील राणे (बोरीवली), श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव

(भायखळा), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्री.चेतन तुपे (हडपसर), श्री.लक्ष्मण जगताप (चिंचवड), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्री.चंद्रकांत (भाऊ) निंबाजी पाटील (मुक्ताईनगर), श्री.राजु (बाबा) जयवंतराव आवळे (हातकणंगले), श्री.रईस शेख (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आर्वी (जि.वर्धा) येथील कदम रुग्णालयात अवैध गर्भपात, भ्रूणहत्या होत असल्याचा धक्कादायक प्रकार दिनांक १० जानेवारी, २०२२ रोजी उघडकीस आला असून, या प्रकरणी दोषींवर आर्वी पोलीस ठाण्यात तक्रार नोंदविण्यात आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कदम रुग्णालय परिसरात बेकायदेशीररित्या लिंग निदान व अवैध गर्भपात करून गर्भपातानंतर अर्भकांची रुग्णालय परिसरातील बायोगॅस चेंबरमध्ये विल्हेवाट लावल्याचे व बायोगॅस चेम्बरमधून पोलिसांना ११ क्वट्या व ५४ हाडे तसेच ७१ हजार ७६४ मुदतबाह्य औषधे व इंजेक्शन्स सापडल्याचे चौकशी दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर रुग्णालयात राजरोसपणे सुरु असणारा हा प्रकार आरोग्य विभागातील अधिकाऱ्यांच्या निदर्शनास देखील न येणे, तसेच या रुग्णालयाची तोपर्यंत कोणतीही तपासणी आरोग्य विभागातील अधिकाऱ्यांमार्फत झाली नसणे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या गंभीर प्रकरणी शासनाने दोषींवर तसेच आरोग्य विभागातील अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.राजेश टोपे : (१) हे खरे आहे.

आर्वी, जि. वर्धा येथे अल्पवयीन मुलीचा वैद्यकीय गर्भपात करण्यात आल्याबाबत पोलीस स्थानक, आर्वी ता. आर्वी, जि. वर्धा येथे प्रथम खबर अहवाल दिनांक ०९.०१.२०२२ रोजी (FIR) क्र.००२५/२००२२ नोंदविण्यात आलेला आहे.

(२) हे खरे आहे.

सदर प्रकरणाच्या अनुषंगाने पोलिसांना तपासणी दरम्यान कदम नर्सींग

होम, आर्वी, ता. आर्वी, जि. वर्धा मधून मुदतबाह्य झालेल्या माला-एन गोळ्या, ऑक्सीटोसीन इंजेक्शन, डेक्सा लिहीलेले इंजेक्शन मिळून आले. तसेच कदम नर्सींग होम, आर्वी, ता. आर्वी, जि. वर्धा च्या परिसरातील बायोगॅस चेम्बरमधून कवट्या व हाडे पोलिसांमार्फत जप्त करण्यात आले आहेत.

(३) हे खरे नाही.

वैद्यकीय अधीक्षक, उपजिल्हा रुग्णालय, आर्वी यांनी कदम नर्सींग होम, आर्वी, ता. आर्वी, जि. वर्धा येथील सोनोग्राफी केंद्र व वैद्यकीय गर्भपात केंद्राची माहे मे २०२१ व ऑगस्ट २०२१ मध्ये तपासणी केलेली आहे.

(४) याबाबत वैद्यकीय अधीक्षक, उपजिल्हा रुग्णालय, आर्वी यांनी पोलीस स्थानक, आर्वी यांना कळविल्यानुसार पोलीसांनी दिनांक १८.०१.२०२२ रोजी क्र. ४१/२०२२ अन्वये गुन्हा नोंदविला असून पोलिसांनी २ आरोपींना अटक केली आहे. गुन्ह्यांचा तपास चालू आहे.

गर्भधारणापूर्व व प्रसवपूर्व निदान तंत्रे (लिंग निवडीस प्रतिबंध) कायदा १९९४ चे उल्लंघन केल्याबाबत २ आरोपी विरुद्ध मा. प्रथमवर्ग न्यायदंडाधिकारी न्यायालय, आर्वी, जिल्हा वर्धा येथे खटला क्र. ३१/२०२२ अन्वये खटला दाखल करण्यात आलेला आहे व सदर प्रकरण सध्या न्यायप्रविष्ट आहे.

सदर गुन्ह्यातील आरोपी हे कंजाटी तत्वावर उपजिल्हा रुग्णालय, आर्वी येथे स्त्रीरोग तज्ञ म्हणून कार्यरत होते. त्यांना मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, वर्धा यांच्या दिनांक १७.०१.२०२२ रोजीच्या आदेशान्वये कार्यमुक्त केले आहे.

(५) प्रश्नच उद्भवत नाही.

उमरखेड (जि.यवतमाळ) येथील शासकीय रुग्णालयातील वैद्यकीय अधिकाऱ्यावर एका अज्ञात इसमाने गोळ्या घालून हत्या केल्याबाबत

(२५) * ३७८२२ श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), डॉ.बालाजी किणीकर (अंबरनाथ), श्री.नामदेव ससाने (उमरखेड), श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उमरखेड (जि.यवतमाळ) येथील राजराम प्रभाजी उत्तरवार शासकीय रुग्णालयातील वैद्यकीय अधिकारी यांची उमरखेड-पुसद रोडवर साकळे

विद्यालयासमोर एका अज्ञात इसमाने गोळ्या घालून दिनांक ११ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास हत्या करण्यात आली, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच या भागात काही दिवसांपासून छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या पुतळ्यावरून तणावाची स्थिती निर्माण झाल्यामुळे मोठ्या प्रमाणात पोलीस बंदोबस्त असतानाही भर दुपारी डॉक्टरांवर गोळीबार करून त्यांची हत्या झाली व हत्या करून फरार झालेल्या गुन्हेगारांना पकडण्यात पोलीसांना अपयश आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी पोलीसांनी किती जणांना अटक केली आहे व त्यांचेवर कोणत्या कलमान्वये गुन्हे दाखल करण्यात आले आहे,

(४) असल्यास, सदर प्रकरणाबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) सदर प्रकरणी पोलीस स्टेशन उमरखेड येथे गु.र.क्र.१८/२०२२ कलम ३०२, २०१, १२० (ब), १०९, २१२ भा.दं. वि. सहकलम ३/२५, ३/२७ आर्म अँक्ट तसेच अनुसूचित जाती जमाती अत्याचार प्रतिबंधक कायदा अधिनियम, १९८९ चे कलम ३ (२) (व्ही) अन्वये गुन्हा नोंद करण्यात आला आहे. सदर गुन्हाच्या तपासातील एकूण ८ आरोपींपैकी गुन्हातील ६ आरोपींना अटक करण्यात आली आहे उर्वरित २ आरोपी फरार असून त्यांचा शोध सुरु आहे.

(४) सदर गुन्हाचा सखोल तपास सुरु असून तपासाअंती निष्पन्न होणाऱ्या बाबींवरून गुन्हात आरोपींविरुद्ध मा. न्यायालयात दोषारोपपत्र सादर करण्याची तजवीज ठेवली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

तळोजा (ता.पनवेल, जि.रायगड) येथे औद्योगिक वसाहतीत घातक

रसायनांचे ट्रॅक्टर बेकायदेशीररित्या पार्किंग केल्याबाबत

(२६) * ४०२८९ श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.महेश बालदी (उरण), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम) :सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) तळोजा (ता.पनवेल, जि.रायगड) येथे औद्योगिक वसाहतीत घातक रसायनांचे ट्रॅक्टर बेकायदेशीररित्या पार्किंग केल्यामुळे नागरिकांच्या जीवाला धोका निर्माण झाल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त औद्योगिक वसाहतीत पनवेल तहसिल कार्यालय व संबंधित पोलीस विभागाने २१ हजार लिटरचा जवळपास ३७ लाख रुपयांचा पेट्रोलजन्य साठा असलेला ट्रॅक्टर जप्त करून चालकास अटक करण्यात आली, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, संबंधित विभागाच्या दुर्लक्षामुळे घातक रसायनांनी भरलेले ट्रॅक्टर बेकायदेशीररित्या पार्किंग करत असल्यामुळे भविष्यात मोठ्या अपघाताला सामोरे जावे लागणार आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणाची चौकशी करून दुर्लक्ष करणाऱ्या संबंधित विभागाच्या अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) व (२) तळोजा पोलीस ठाणे मार्फत कारवाई करण्यात आलेली असून दिनांक २५/०१/२०२२ रोजी तळोजा पोलीस ठाणे गुन्हा रजि.क्र.२४/२०२२, भा.द.वि.कलम २८५, ३३६ सह पेट्रोलियम कायदा १९३४ चे कलम ३, ४ व ७ अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आलेला आहे.

गुन्ह्यातील आरोपी चालक संसारीराम राजाराम यादव, रा.रामपूर, ता.लघुवा, जि.सुलतानपूर, राज्य उत्तरप्रदेश यास दिनांक २५.०१.२०२२ रोजी अटक करण्यात आली आहे.

(३) तळोजा वाहतूक शाखेकडून रहदारीस अडथळा होईल अशा पार्किंग केलेल्या वाहनांवरील कसूदार वाहन चालकांवर दिनांक ०१.०१.२०२१ ते दिनांक ३१.०१.२०२२ पर्यंत मोटार वाहन कायदा कलम १२२ अन्वये ५२४८ इतक्या केसेस ई चलनाद्वारे केल्या असून भा.द.वि. कलम २८३ अन्वये ९९ कसूदार वाहन चालकांवर ४३ गुन्हे तळोजा पोलीस ठाणे येथे दाखल करण्यात आले असून याबाबत नियमित कारवाई सुरू असते.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंब्रा (जि.ठाणे) येथील मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने
उभारलेल्या घरांची बनावट कागदपत्रे बनवून विक्री केल्याबाबत**

(२७) * ३७६७८ श्री.लहू कानडे (श्रीरामपूर), श्री.अब् आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर), श्री.रईस शेख (भिवंडी पूर्व), श्री.श्रीनिवास वनगा (पालघर), श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंब्रा (जि.ठाणे) येथील मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने (एमएमआरडीए) उभारलेल्या घरांची बनावट कागदपत्रे तयार करून परस्पर विक्री केल्याप्रकरणी मुंब्रा पोलिसांनी एका आरोपीस अटक केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर आरोपीच्या घराची झडती घेतली असता अनेक सदनिका वाटपाचे आदेश, तसेच लिहिलेले तब्बल ९९ बुकलेट, १४ घरांच्या चाव्या, १८ ग्राहकांच्या सदनिकांची कागदपत्रे व स्टॅम्प पेपर पोलीसांना सापडले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पोलीसांनी या प्रकरणी दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१), (२), व (३) होय,

मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने (एमएमआरडीए) मुंब्रा येथे उभारलेल्या घरांची बनावट कागदपत्रे तयार करून परस्पर विक्री केल्या प्रकरणी मुंब्रा पोलीस ठाणे येथे दिनांक ३१/१२/२०२१ रोजी गु.र.नं.१२७१/२०२१ भा.द.वि. कलम ४२०,४६५,४६६, ४६८,४७१, ३४ अन्वये गुन्हा नोंद करण्यात आला आहे. सदर प्रकरणात आरोपींचे घरी शासकीय स्टॅम्प, बुकलेट, घराच्या चाव्या, सदनिकांचे कागदपत्रे, एमएमआरडीए स्टीकर शीट, एमएमआरडीएचे अॅलोटेट फ्लॅटचे लॅमिनेशन केलेले सर्टीफिकेट इत्यादी कागदपत्रे सापडली आहेत. सदर गुन्ह्यामध्ये एकूण सात आरोपींना अटक करण्यात आली असून गुन्ह्याचा

पुढील तपास सुरु आहे.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कळमनुरी (जि.हिंगोली) तालुक्यातील नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी
योजनेत अधिकाऱ्यांनी केलेला गैरव्यवहार**

(२८) * ४०२७५ श्री.संतोष बांगर (कळमनुरी) : सन्माननीय कृषी मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कळमनुरी (जि.हिंगोली) तालुक्यातील नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी योजनेत दुकानदार व संबंधित विभागातील अधिकाऱ्यांनी संगनमताने गैरव्यवहार केल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर योजनेमध्ये ठिबक, तुषार, मोटार, पाईप आदिंचा योजनेतून लाभ देतांना कुठल्याही अधिकृत परवानाधारक दुकानदारांकडून मंजूर झालेल्या योजनेची बिल जोडून योजनेचा लाभ देणे बंधनकारक असतांनाही संबंधित विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी बनावट विक्रेत्यांची बिले मोठ्या प्रमाणात जोडून शेतकऱ्यांना लाभ दिल्याचे ऑनलाईन दाखवून योजनेच्या बिलात गैरव्यवहार केल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याप्रकरणी वाई, तरोडा, खापरखेडा, धानोरा (ज) वाकोडी, माळेगांव बिबगव्हान, झरा, शिवनी (खु), तुप्पा ढोलक्याची वाडी, टाकळी (का) या गावांमध्ये योजनेचा लाभ देतांना संबंधित अधिकाऱ्यांनी संगनमताने अनियमितता करून मोठा आर्थिक गैरव्यवहार केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर गैरव्यवहाराची चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार त्यात काय आढळून आले, तदनुसार दोषींविरुद्ध कारवाई करण्याकरीता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. दादाजी भुसे : (१) होय, श्री.गजानन प्रभाकर लासिनकर रा.कळमनुरी (जि.हिंगोली) व श्री.राजकुमार केवलसिंग जाधव रा.सुकाळी यांनी दिनांक १३ डिसेंबर, २०२१ रोजी जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, हिंगोली यांना

प्रकल्पाच्या कामात झालेल्या गैरव्यवहाराची चौकशी करण्याबाबत तक्रार अर्ज दिले होते.

(२), (३) व (४) दोन्ही तक्रारी तक्रारदारांनी गैरसमजुतीतून दिल्या असल्याने त्या परत घेत असल्याचे पत्र, त्यांनी दिनांक २२ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**डोंबिवली (पश्चिम) जि.ठाणे कोपर येथील खाडीतून मोठ्या प्रमाणात
वाळूचा उपसा होत असल्याबाबत**

(२९) * ३८८२० श्री.प्रकाश फातर्पेकर (चेंबूर), श्री.विश्वनाथ भोईर (कल्याण पश्चिम), श्री.अब् आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर), श्री.चंद्रकांत (भाऊ) निंबाजी पाटील (मुक्तार्ईनगर), श्री.संजय गायकवाड (बुलढाणा), श्री.रईस शेख (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डोंबिवली (पश्चिम) (जि.ठाणे) कोपर येथील खाडीतून रात्रीच्या वेळेस मोठ्या प्रमाणात वाळूचा उपसा होत असल्याने सुमारे ३५ एकर क्षेत्र उध्वस्त झाल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास यासंदर्भात जिल्हाधिकारी ठाणे व तहसिलदार कल्याण यांचेकडे अनेक वेळा तक्रार करण्यात आल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. बाळासाहेब थोरात : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) डोंबिवली, कोपर आणि मुंब्रा येथे रोज अवैधरित्या सक्शन पंप लावून रेंती उपसा सुरु असल्याबाबत आपले सरकार पोर्टलवर दिनांक ८/११/२०२१ रोजी तक्रार प्राप्तझाली होती. सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने तहसीलदार, कल्याण यांनी दिनांक २३/११/२०२१ रोजी ठाकुर्ली रेंतीबंदर येथून बार्जच्या सहाय्याने कोपर खाडी ते कोपर रेल्वे ब्रीज येथे पाहणी केली असता रेंती उत्खनन करण्यासाठी वापरण्यात येणारे सक्शन पंप व बार्जेस आढळून आले नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात रासायनिक खतांच्या किंमतीत वाढ झाल्याबाबत

(३०) * ३७६६८ श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.रमेश नानासाहेब बोरनारे (सर) (वैजापूर), श्री.किशोर जोरगेवार (चंद्रपूर), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्री.माधवराव पवार (हदगाव), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्रीमती लताबाई सोनवणे (चोपडा), डॉ.भारती लव्हेकर (वर्सोवा) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात रासायनिक खतांच्या किंमतीत ३० ते ७० टक्के वाढ झाल्यामुळे शेतकऱ्यांचे आर्थिक नुकसान होत असून खतांचा काळाबाजार होत असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त रासायनिक खते, युरिया, पोटॅश खतांचा काळाबाजार होत असल्यामुळे शेतकऱ्यांना दुप्पट दराने खते खरेदी करावी लागत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यात डी.ए.पी. या रासायनिक खताची मागणी शेतकऱ्यांकडून वाढली असताना कृषी केंद्रचालक हे डी.ए.पी. या खतासोबत अन्य महागडे खत शेतकऱ्यांना लिंकिंगने घ्यावे अशी सक्ती करून कृषी चालकांनी डी.ए.पी. चा साठा केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, रब्बी हंगामासाठी पेरणी केलेले गहु, हरभरा, ज्वारी,कांदा आदी पीकांसाठी खताची मागणी वाढलेली असताना खतांच्या किंमतीत वाढ झाल्याने अत्यल्प भूधारक व अल्पभूधारक शेतकऱ्यांमध्ये अस्वस्थता निर्माण झाल्याने खत उत्पादकांनी राज्यात दिनांक ६ जानेवारी, २०२१ रोजी घोषित केलेल्या दरानुसार खतांची विक्री करण्याची मागणी कृषी मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांनी दिनांक १६ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास केंद्र शासनाकडे केली, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, खतांचे लिंकिंग व साठेबाजी करणाऱ्या कृषी चालकांवर कारवाई करणेसह अतिवृष्टी व कोरोनाच्या संकटामुळे पिकांचे सरासरी उत्पन्न कमी झाल्याने शेतकऱ्यांचे आर्थिक नुकसान होत असल्याने खतांच्या किंमती कमी

किंवा पूर्ववत करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दादाजी भुसे : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) सदर बाब निदर्शनास आलेली नाही.

(४) राज्यातील खतांच्या दराचा आढावा घेण्यास तसेच खतांच्या दरातील वाढ मागे घेण्यासाठी आवश्यक निर्देश प्रसिध्द करण्यास, तसेच, खतांचा सुरळित पुरवठा होण्यासाठी आणि शेतकऱ्यांमध्ये खतांच्या संतुलित वापराला प्रोत्साहन देण्यासाठी खत उत्पादकांना दि. ०६/१२/२०२१ रोजी घोषित केलेल्या दरांप्रमाणेच राज्यात खतांची विक्री करण्याचे निर्देश देण्याची विनंती दिनांक १६/०१/२०२२ च्या पत्रान्वये केंद्र शासनास करण्यात आलेली आहे.

(५) खतांवरील अनुदान केंद्रीय खत विभागामार्फत देण्यात येते. त्यानुषंगाने, मा. मंत्री (कृषि) यांचे स्तरावर केंद्रीय खते मंत्री यांना दि. ०९/०४/२०२१, दि. १८/०५/२०२१ आणि दि. १२/१०/२०२१ च्या पत्रान्वये खताचे दर कमी करण्याबाबत विनंती करण्यात आलेली आहे. त्यानुसार, केंद्रीय खत विभागाने दि. २० मे २०२१ व दि. १३/१०/२०२१ च्या आदेशान्वये सन २०२१-२२ च्या खरीप व रब्बी हंगामासाठी खतांवरील अनुदानाच्या दरामध्ये वाढ केली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात बीड जिल्ह्यातील वक्फ बोर्डाच्या जमिनी भू-माफियांनी अनधिकृतरित्या बळकविल्याबाबत

(३१) * ३७७८३ श्री.लहू कानडे (श्रीरामपूर), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.योगेश सागर (चारकोप), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.संजय पोतनीस (कलिना) : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात अनेक ठिकाणी विशेषतः बीड जिल्ह्यात वक्फ बोर्डाची ७९६ एकर ३७ गुंठे जमीन असून त्यापैकी ४०९ एकर ५ गुंठे जमीन महसूल अधिकाऱ्यांना हाताशी धरून बनावट कागदपत्रे तयार करून खासगी लोकांच्या नावे करत

लाचखोरी व मनी लॉड्रिंग केल्याप्रकरणी १५ जणांवर शिवाजी नगर ठाण्यात गुन्ह्याची नोंद झाली असून आर्थिक गुन्हे शाखेने सर्व आरोपींना नोटीस बजावत चौकशीसाठी हजर राहण्यास सांगितल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मालमत्तेमध्ये आष्टी तालुक्यातील देवनिमगाव, चिंचपूर व रुईनालकोल येथील वक्फच्या मालमत्तेचा देखील समावेश आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार संबंधित भूमाफियांविरुद्ध तसेच महसूल व अन्य संबंधित विभागातील दोषी अधिकारी / कर्मचाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिलीप वळसे-पाटील : (१) बीड जिल्ह्यात वक्फ बोर्डाची ७९६ एकर ३७ गुंठे जमीन असून त्यापैकी ४०९ एकर ०५ गुंठे जमिनीचा अपहार प्रकरणी पोलीस स्टेशन शिवाजी नगर (बीड) येथे गु.र.नं. ४७४/२०२१, कलम ४०९, ४२०, ४६७, ४६८, ४७१, १२०(ब), ३४ भा.दं.वि. सह, वक्फ बोर्ड अधिनियम, १९५४ चे कलम ५२(अ)(२) अन्वये गुन्हा दाखल आहे.

आरोपी क्रमांक ०१ ते ०५ फरार असल्याने CRPC क्रमांक ४१(अ)१ प्रमाणे नोटीस बजावण्याबाबत कार्यवाही करता आलेली नाही व आरोपी क्रमांक ०६ ते १४ हे त्यांच्या राहत्या घरी आढळून आले नसल्याने त्यांचे नातेवाईकांची नोटीसवर सही घेऊन आरोपींना आर्थिक गुन्हे शाखा, बीड येथे हजर राहण्याबाबत सूचित केले आहे.

(२) नाही.

पोलीस स्टेशन शिवाजी नगर गु.र.नं. ४७४/२०२१ या दाखल गुन्ह्यात आष्टी तालुक्यातील देवीनिमगाव, चिंचपूर व रुईनालकोल या वक्फ संस्थेच्या मालमत्तेचा समावेश नाही. त्यांचे वेगळे गुन्हे दाखल आहेत.

आष्टी तालुक्यातील वक्फ बोर्डाच्या मालमत्तेच्या अपहार प्रकरणी देवीनिमगाव मालमत्तेबाबत पोलीस स्टेशन अंभोरा येथे गु.र.नं.२४५/२१ रुईनालकोल मालमत्तेबाबत पोलीस स्टेशन आष्टी येथे गु.र.नं.२७०/२१, तसेच चिंचपूर मालमत्तेबाबत पोलीस स्टेशन आष्टी येथे गु.र.नं.२०५/२१ अन्वये गुन्हे

दाखल करण्यात आले आहेत.

सदर मालमत्तेमध्ये आष्टी तालुक्यातील देवीनिमगाव येथील १५ हे ९८ आर, चिंचपूर येथील २२ हे ४९ आर व रुईनालकोल येथील एकूण १०३ एकर जमिनीचा समावेश आहे.

(३) आष्टी तालुक्यातील वक्फ संस्थेच्या मालमत्तेच्या अपहार प्रकरणी चिंचपूर येथील मालमत्तेबाबत पोलीस स्टेशन आष्टी येथील दाखल गुन्ह्यात १७ आरोपींना अटक करण्यात आली असून मा.न्यायालयात दिनांक ३०.१०.२०२१ रोजी दोषारोपपत्र दाखल करण्यात आले आहे. तसेच रुईनालकोल येथील मालमत्तेमध्ये पोलीस स्टेशन आष्टी येथील दाखल गुन्ह्यात ०७ आरोपींना अटक केली असून दोषारोपपत्र न्यायालयात दाखल करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

देवीनिमगाव येथील मालमत्तेमध्ये पोलीस स्टेशन अंभोरा येथील दाखल गुन्ह्यात एकूण ०३ आरोपींपैकी ०२ आरोपी अटक असून ०१ आरोपीस अंतरिम जामीन मंजूर करण्यात आलेला आहे. तपास पूर्ण झाला असून दोषारोप पत्र दाखल करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

बीड शहर येथील वक्फ बोर्डाच्या मालमत्तेबाबत पोलीस स्टेशन बीड येथे गु.र.नं.११/२०२२ व पोलीस स्टेशन शिवाजी नगर येथे गु.र.नं. ४७४/२०२१ हे गुन्हे दाखल आहेत. सदर गुन्ह्यांचा तपास सुरु आहे.

(४) विलंब झालेला नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

राजेन्द्र भागवत
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.